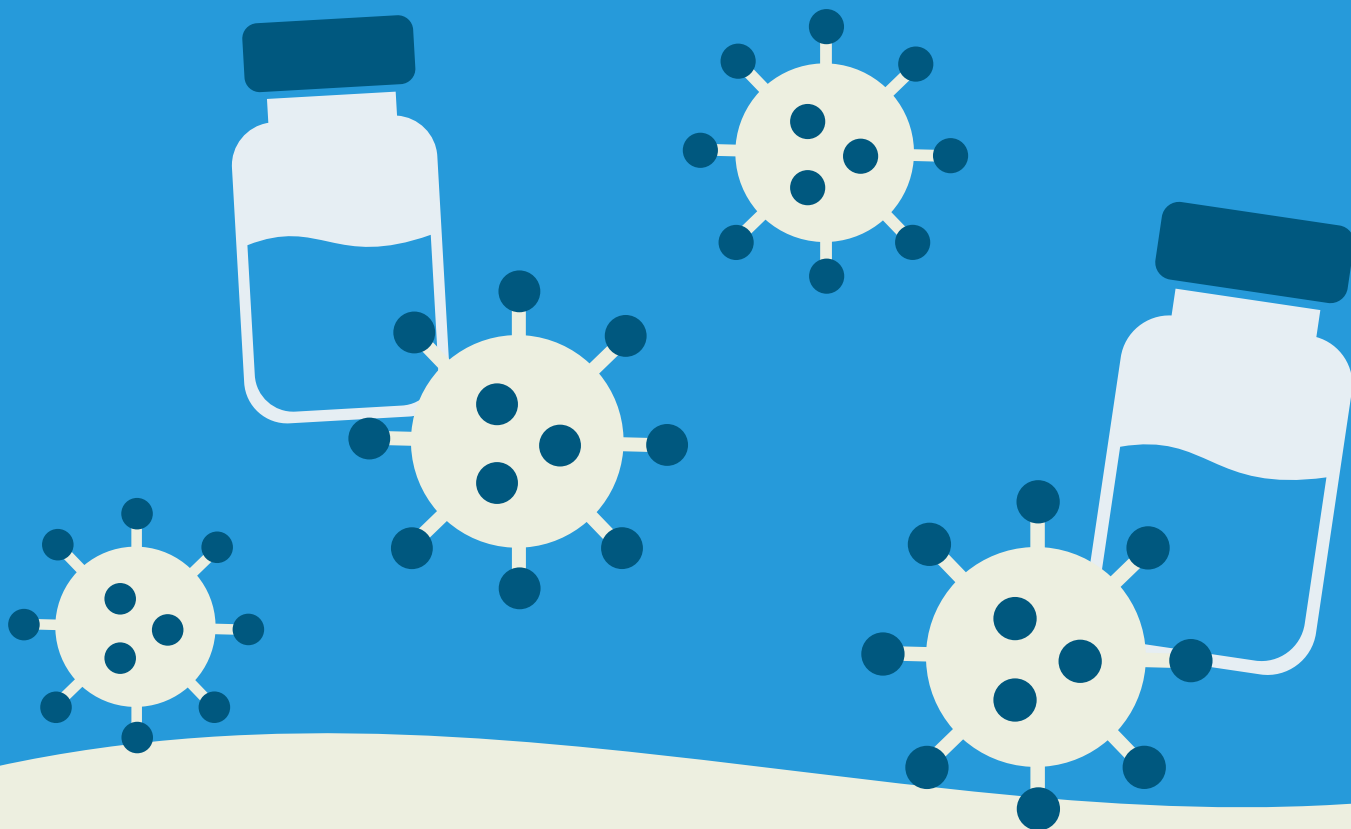

EN STUDIEPLAN FRÅN NBV

VACCIN

OM HUR VACCINET SKYDDAR OSS ALLA,
OM MOTSTÅNDET OCH HUR VI PÅVERKAR.

Starta studiecirkel

Studiecirkeln är en demokratisk arbetsform där deltagarna tillsammans lär sig mer om ett ämne de är intresserade av. Kultur, hållbar utveckling, musik eller natur & trädgård. Inget ämne är för litet eller för stort.

Genom gemensamma reflektioner och diskussioner ökar hela gruppens samlade kunskap. De frågeställningar som finns i studiematerialet/studieplanen ska stimulera till diskussioner och samtal, men naturligtvis kan ni också diskutera andra frågor som kommer upp i gruppen. Vill du också starta en cirkel? Hör av dig till din lokala verksamhetsutvecklare. Alla kontaktuppgifter finns på www.nbv.se.

För att räknas som studiecirkel ska ni:

- vara minst tre deltagare och max 20, varje deltagare ska delta på minst tre träffar och på minst en av de tre första träffarna
- träffas en till tre gånger per vecka, men det går också att till exempel träffas en gång per månad
- arbeta en till fyra studietimmar per träff, en studietimme är 45 min
- träffas minst tre gånger och totalt minst nio studietimmar

Studiecirkelledarens roll

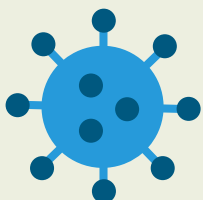
En viktig uppgift som cirkelledare är att se till att diskussionen hänger ihop med gruppens behov och målsättningen med cirkeln. De samtal ni kommer att föra styrs av era behov. Vissa frågor och övningar kan kännas viktigare än andra och kommer att ta längre tid. Andra frågor kanske leder till angelägna stickspår som ni vill ägna tid åt.

En annan viktig uppgift för cirkelledaren är att vara uppmärksam på att olika synpunkter kommer fram och att alla får komma till tals. När en grupp samlas för att söka nya kunskaper bör alla känna att de synpunkter man har tas tillvara och att de frågor man har kommer upp i gruppen. En del grupper fungerar nästan "av sig själva", men många grupper kan behöva stöd för att diskussionerna ska komma framåt och för att inte några ska dominera.

Det är också studiecirkelledaren som håller kontakten med NBV. Vill du veta mera om att vara cirkelledare så har NBV ett utbildningsprogram där den första delen handlar om din roll som ledare. Mer information om utbildningarna får du via ditt NBV-kontor. Kontaktuppgifter till NBV finns på www.nbv.se

NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, bedriver

folkbildningsverksamhet över hela Sverige. Vi är landets äldsta studieförbund med mer än 120 års erfarenhet av folkbildning. Vi lägger särskild vikt vid frågor som handlar om nykterhet, demokrati och föreningsliv.

Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet 2021

Författare studieplan: Helena Wannberg, Karin Hagman

Grafisk utformning: Jim Gustafsson, Vettig kommunikation

EN STUDIEPLAN FRÅN NBV

VACCIN

OM HUR VACCINET SKYDDAR OSS ALLA,
OM MOTSTÅNDET OCH HUR VI PÅVERKAR.

En studieplan från NBV där ni får lära er mer om hur vaccin skyddar oss, hur det utvecklas och testas. Det handlar också om motståndet, konspirationer och hur vi arbetar med källkritik. Den sista delen berör hur vi kan påverka för att få fler att inse hur viktigt vaccin är för samhället.

Så funkar studieplanen

Materialet innehåller länkar till mängder av webbplatser, dokument, poddar och filmer som ni kan använda som underlag för spännande diskussioner i er studiecirkel. Studieplanen är uppdelad på tre delar. Ett förslag är att titta igenom diskussionsfrågorna för varje avsnitt och därefter utforska de olika länkarna. Men ni kan också välja att se allt material innan ni tar tag i frågorna.

Studieplanen på papper

Skanna rutkoderna med mobil för att hitta filmer och annat material.

Studieplanen på webben

Klicka direkt på varje avsnitt för att hitta filmer och annat material.

På flera språk
Längst bak i häftet
finns länkar till Vaccin-
info på flera språk.

Träff 1

Detta är vaccin

Detta kapitel ger er grunderna i vad ett vaccin är, hur det utvecklas och hur det går till att få det säkert. Ni får också en inblick i det svenska vaccinprogrammet för barn som har trängt tillbaka många allvarliga sjukdomar. Ni får också en bild av hur vaccinationen sett ut historiskt och hur det ser ut i andra delar av världen.

Studieplanen på papper

Skanna rutkoderna med mobil för att hitta filmer och annat material.

Studieplanen på webben

Klicka direkt på varje avsnitt för att hitta filmer och annat material.

Diskussionsfrågor

Förslag på frågor att diskutera tillsammans.

- Vad är ett vaccin? Var det något i texterna eller filmerna som du inte förstod? Hjälp varandra att förstå. Berätta med egna ord för varandra vad ett vaccin är och hur det fungerar.
- Vilka effekter har det så kallade vaccinationsprogrammet i Sverige haft? Ge några exempel på hur det har påverkat olika sjukdomar utifrån den fakta ni har tagit del av. Vad tänker du om detta?

Vad är vaccin?

Vaccin mot smittsamma sjukdomar
Krisinformation

Nyttan av vaccin
Läkemedelsverket

Vad är ett vaccin -
kort film
Folkhälsomyndigheten

Vad händer i kroppen
vid en vaccination
1177 Vårdguiden

Vad händer i kroppen vid
vaccination mot covid-19
1177 Vårdguiden

Professor Matti Sällberg
om vaccinet mot covid-19
Karolinska Universitetssjukhuset

Vilka effekter vaccin
har haft i samhället
Folkhälsomyndigheten

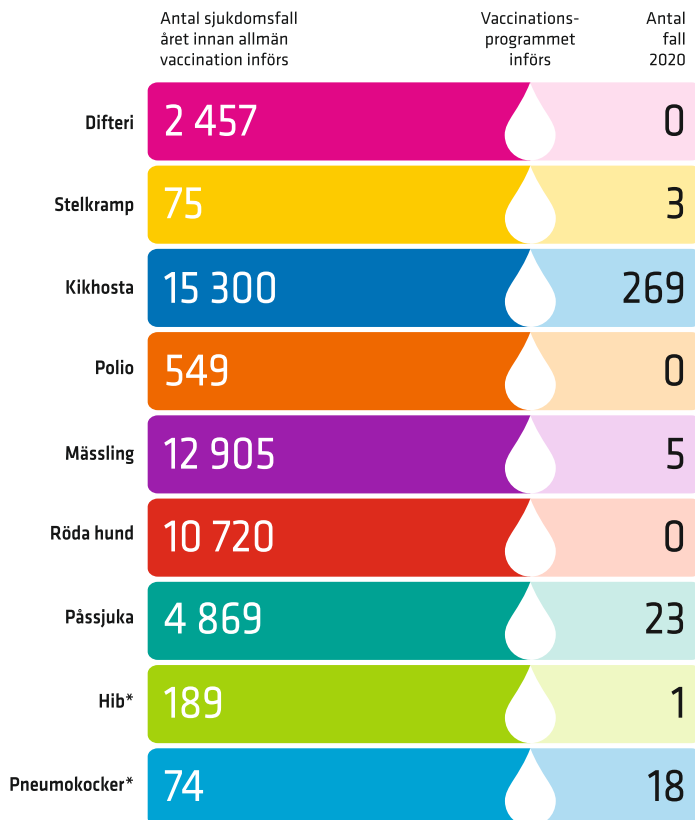
Vad är ett vaccin
Lilla Aktuellt, SVT

Vaccin för barn

Alla barn i Sverige erbjuds och rekommenderas vaccination mot tolv sjukdomar. Barn vaccineras för att få ett bra skydd mot allvarliga sjukdomar. Tack vare vaccinationer har sjukdomar som ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn minskat kraftigt i Sverige. På sidan finns korta filmer som visar vilken effekt vaccination mot olika barnsjukdomar har haft.

Vaccinationsprogrammet
för barn
1177 Vårdguiden

*utsett fall av Hib och allvarig pneumokockinfektion gäller barn under fem år

© 2020 Läkemedelsverket

Utveckling av vaccin

Utveckling och
testning av vaccin
Läkemedelsverket

Så godkänns vaccin
Läkemedelsverket

Risker med vaccin
Läkemedelsverket

Säkerhetsövervakning
av vaccin
Läkemedelsverket

Från virus till vaccinering
Folkhälsomyndigheten

Därför gick det snabbt
med Covid-vaccinet
SVT Nyheter

Vaccinets historia och framtid

Vaccinets historia

Vaccinets historia
Tekniska museet

Sju scener ur
vaccinets historia
Vårdfokus

Om Polio

Skräck i sommaridyllen
Populärhistoria

Polio-epidemi och vaccin
Statistiska Centralbyrån

Diskussionsfrågor

Förslag på frågor att diskutera tillsammans.

- Hur ser det ut i övriga världen? Vilka effekter har vaccin globalt sett? Vilka hinder finns för att människor inte vaccineras? Vad kan vi göra för att fler ska få möjlighet att vaccineras mot sjukdomar som polio, mässling och covid-19?
- Vad är era tankar om vaccinets historia? Hur hade världen sett ut om vaccinet inte upptäckts? Vilken betydelse kommer vaccin ha i framtiden tror du? Vilka sjukdomar hoppas du att man kan utveckla vaccin mot?

Vaccinationer i världen

Vaccinationer räknas som en av de största hälsoframgångarna i världshistorien. På 1970-talet vaccinerades mindre än 10 procent av alla barn mot de sex vanligaste dödliga barnsjukdomarna: mässling, polio, stelkramp, kikhosta, difteri och tuberkulos. Idag vaccineras 87 procent mot lunginflammation, 86 procent vaccineras mot polio, difteri, kikhosta och stelkramp och 86 procent liksom får vaccin mot mässling.

Unicef om
vaccinationer
Unicef

Vill uppfinna vaccin
mot cancer
SVT

Fördjupa er! | Träff 1

Lite längre radio- och tv-inslag om vaccin

Fråga Agnes Wold:

Ta alla vaccin du kan få

Podd från Sveriges Radio där Agnes Wold, professor i klinisk bakteriologi, svarar på frågor om coronaviruset med programledaren Christer Lundberg.

Ta alla vaccin du kan få
Sveriges Radio

Sommarprat med Pfizers forskningschef

Mikael Dolsten har lett arbetet med att ta fram ett vaccin mot covid-19.

Pfizers forskningschef
sommarpratar
Sveriges Radio P1

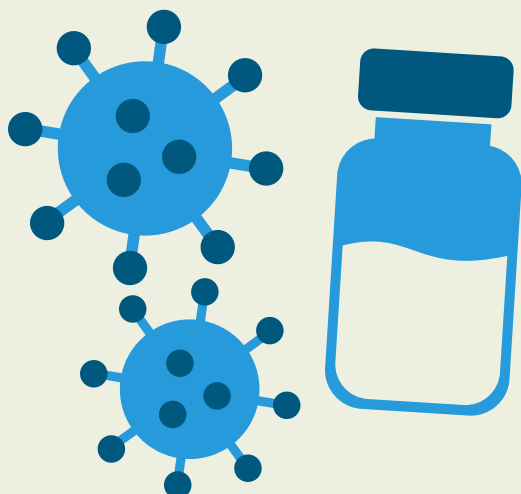
Vaccinationspodden
Folkhälsomyndigheten

Vaccinationen och
mutationerna
Vetenskapens värld, SVT

Vaccinets historia,
Bildningspodden
Magasinet Anekdot

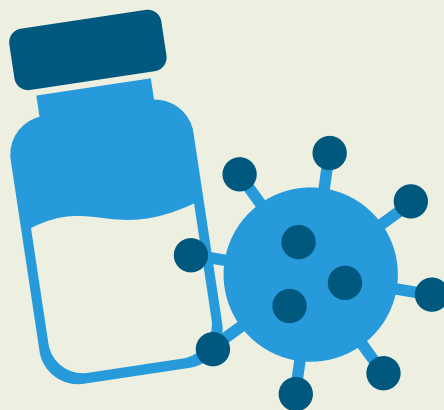
Avslutande fråga Träff 1

Avsluta träffen med denna fråga.

- Vad det något i den kunskap ni har tagit del av som var nytt för dig? Ge exempel på något som var nytt för dig och berätta för varandra. Tror du att de flesta i din närhet känner till det som du har tagit del av? Är det något du undrar över och vill skaffa mer information om?

Träff 2

Rykten och falsk information

Detta kapitel ger er chansen att diskutera källkritik, desinformation och konspirationer. Vem kan vi lita på? Vilka försöker störa samhället med falska rykten? Finns det någon som vinner på att inte alla vaccinerar sig? Här finns ett antal artiklar, filmer, radioinslag med mera på tema rykten, myter och källkritik.

Diskussionsfrågor

Förslag på frågor att diskutera tillsammans.

- Hur får du information? Tidningar? Tv? Radio? Facebook? Annat? Spelar det någon roll vilken källa informationen kommer ifrån? Exempelvis Sveriges Radio, ett privat instagramkonto eller en påverkansorganisation.
- Vilka följer du på sociala medier? Vilka lyssnar du gärna på i din bekantskapskrets? Vad är det som gör att du lyssnar på dessa?
- Har du varit med om att rykten eller osanningar har fått stor spridning i exempelvis sociala medier eller bland människor i din omgivning? Har du något exempel på en falsk nyhet som spridits? Vad kan det leda till om falska nyheter sprids? Vem tjänar på att falsk information sprids?

Skaffa kunskap

Vad är källkritik?
Krisinformation

Falsk information och
rykten sprids i Sverige
Sveriges radio

Rykten som vapen
Läkare utan gränser

Nej, covidvaccin får inte
kroppen att producera gift.
Källkritikbyrå

Desinformation på
facebook
Läkartidningen

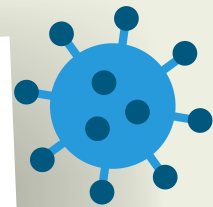
Facebook tar bort
superspridare
Läkartidningen

Hantera falska rykten
UR play

Nej, 5G har inget med
corona att göra
UR play

Fler frågor

- Hur kan man ta reda på sanningen bakom ett påstående, filmklipp eller bild? Vad bör man tänka på om man stöter på en källa (exempelvis en hemsida eller tidning) som man inte hört talas om förut? Utgå gärna från checklistan i bilden Källkritik för vuxna.
- Beskriv skillnaden mellan att tycka och att veta.
- Kan man lita på myndigheter? Varför/varför inte? Vad kan det finnas för anledning till att vissa personer och grupper inte litar på myndigheter? Vad kan det få för konsekvenser, exempelvis för viljan att vaccinera sig?

Källkoll corona,
övriga program
Läkartidningen

Känn igen och bemöt
myter om covid-19
Europaparlamentet

Få utlandsfödda
vaccinerar sig
Sveriges radio

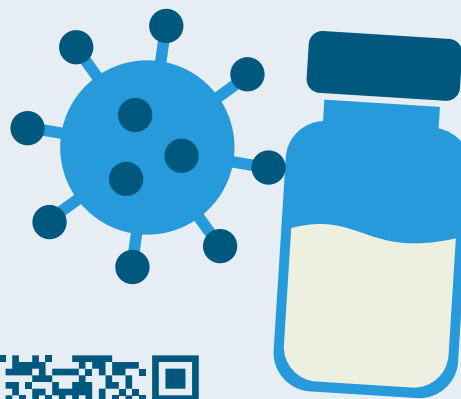
Så granskar du en bild
Källkritikbyrå

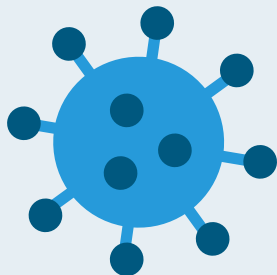
Fotobluffar, klassiska
exempel på manipulerade
och falska bilder
Moderskeppet

Fördjupa er | Träff 2

Lite längre radio- och tv-inslag om desinformation och källkritik.

Doktor Emma Frans och radiojournalisten Maja Åström skärskådar vad som sägs om vacciner.

Hjärta och hjärna:
I vaccinet
UR Play

Kunskapsbank
om källkritik
Statens medieråd

Konspirationsteorier och covid-19: mekanismerna bakom en snabbväxande samhällsutmaning, publikation från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Konspirationsteorier
om covid-19
Myndigheten för
samhällsskydd och beredskap

Tar desinformation nya former under en pandemi? Podd från Statens medieråd om hur desinformation och propaganda delvis tar sig nya former under en pandemi likt covid-19.

Förändras desinformation
under en pandemi?
Statens medieråd

Diskussionsfråga

”Den offentliga sjukvården ger dödliga injektioner till covid-19-patienter. En kartell har ”uppfunnit” corona. Sjukhusen ger sina patienter dödliga injektioner för att öka antalet döda i coronapandemin och därigenom få mer internationellt stöd. Vaccin testas på människor utan deras vetskap. I vaccinet finns ett 5G-chip. Man blir magnetisk av covidvaccinet.”

- Detta är några exempel på felaktiga rykten och myter som finns runt om i världen om coronaviruset och vaccinet. Har du själv hört dessa eller andra rykten? Vad tänker du om detta? Varför sprids rykten och felaktig information om coronaviruset och vaccinet mot covid-19? Hur skulle du bemöta dessa rykten? Vad får det för konsekvenser när den här typen av rykten sprids och får fäste hos många människor? Utgå gärna från artikeln om Läkare utan gränser, Rykten som vapen.

Vaccinkrigarna -om
antivaccinrörelsen.
SVT Play

Avslutande fråga Träff 2

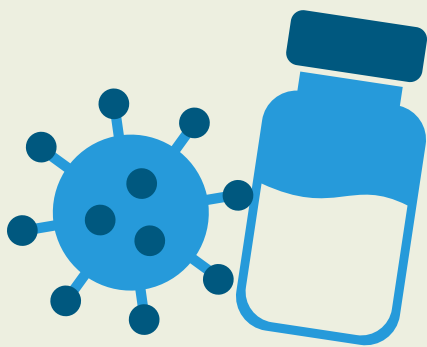
Avsluta träffen med denna fråga.

- Vad det något i den kunskap ni har tagit del av som var nytt för dig? Ge exempel på något som var nytt för dig och berätta för varandra. Tror du att de flesta i din närhet känner till det som du har tagit del av? Är det något du undrar över och vill skaffa mer information om?

Träff 3

Påverka andra

Detta kapitel handlar om hur viktig det är att alla vaccinerar sig. Trots det är det många som av olika skäl inte får något vaccin. Hur kan vi göra för att få fler att ta vaccin på vår hemort, i landet och i världen?

Skaffa kunskap

Fler behöver vaccinerar sig
Sveriges radio Lätt svenska

Utrikesfödda drabbas hårt av och få vaccineras
SVT

Vaccinationstäckning i undergrupper
Läkare utan gränser

FHM kritiserar när utrikesfödda halkar efter.
SVT

Papperslösa svårnådd grupp för vaccinering
SVT

Så försöker VGR nå alla om vaccination
Västra Götalandsregionen

Info till socialt utsatta och svårnådda grupper
Västra Götalandsregionen

Färre män vaccinerar sig
Läkartidningen

Diskussionsfrågor

Förslag på frågor att diskutera tillsammans.

- Vaccinationstäckningen i Sverige skiljer sig åt beroende på var i världen man är född. Vilka andra faktorer påverkar vaccinationsgraden? Vad tänker du om skillnaderna mellan olika grupper? Vilka förklaringar kan finnas till skillnaderna? Vad kan konsekvenserna bli om vissa grupper i samhället har en låg vaccinationsgrad jämfört med andra?
- Den absolut största andelen av dem som nu (hösten 2021) vårdas på intensivvårdsavdelning för covid-19 är ovaccinerade. Vad tänker du om det?
- I ett tv-inslag om Rosengård i Malmö säger verksamhetschefen för kulturföreningen Wadajir att det handlar om att tillgängliggöra vården på ett annat sätt när det gäller gruppen utrikesfödda. Vad tänker du om detta? Vilka hinder kan finnas för att olika grupper vill vaccinera sig och/eller ta del av information och fakta?
- ”Ingen av oss är säker förrän alla är säkra.” Vad innebär det? Vad tänker du om det påståendet? Vad betyder det för vaccination mot covid-19 i såväl Sverige som övriga världen?
- Ge något eller flera exempel på satsningar som riktar sig till grupper som har lägre

forts ►

vaccinationstäckning, utifrån de artiklar, tv- och radioinslag som ni har tagit del av. Vad tycker du om dessa? Vad är det som gör att dessa initiativ lyckas nå fram? Har du fler exempel på satsningar för att nå olika grupper i samhället?

- Vilka är dina argument för att vaccinera sig mot covid-19?
- Tänk er att ni är ansvariga för en satsning för att få fler att vaccinera sig. Vilka grupper skulle ni rikta in er på? Varför just dessa? Hur skulle ni gå tillväga med att nå ut? Finns det speciella platser och sammanhang där ni kan medverka/nå ut? Spåna idéer tillsammans och inspireras gärna av de exempel som finns i länkarna.

- Vad kan du som enskild person göra för att öka kunskapen om vaccination och få fler att vaccinera sig? Vilka fakta skulle du vilja att fler fick ta del av? I vilka sammanhang kan du själv påverka andra? Finns det exempelvis länkar som du kan dela i sociala medier?
- Är du med i någon förening eller liknande? Kan ni göra något för att öka kunskapen om vaccination mot covid-19?
- Vad det något i den kunskap ni har tagit del av som var nytt för dig? Ge exempel och berätta för varandra. Tror du att de flesta i din närhet känner till det som du har tagit del av? Är det något du undrar över och vill skaffa mer information om?

Ovaccinerade IVA-covid-patienter väcker känslor
Sveriges radio

"Tror många kommer vilja vaccinera sig"
SVT

Kulturtolkar informerar om pandemi och vaccinering
SVT

Storsatsning på flerspråkig vaccinationsinformation
Sveriges Radio, Uppsala

Ideella får utlandsfödda att vaccinera sig
Sveriges radio

Järva filmfestival satsar på covidvaccin
SVT

Stiftelsen The Global Village
The Global Village

Så ojämlik är vaccinfördelningen
SVT

Konsekvenser om fattiga länder står utan doser
Läkare utan gränser

Vaccin, musikvideo
Vänersborgs kommun

Vaccin, musikvideo av Jacke Sjödin
Jacke Sjödin

Dolly Parton vill få fler att vaccinera sig
Guardian news

Om vaccin mot Covid-19 på olika språk

Tigrinja

Information om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Film om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Dari

Information om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Film om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Persiska/Farsi

Information om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Film om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Arabiska

Information om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Film om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Somaliska

Information om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Film om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Engelska

Information om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Film om vaccin
Folkhälsomyndigheten

Alla språk

Information om vaccin
mot Covid-19 på flera språk
Folkhälsomyndigheten

Informationsblad
på flera språk
Folkhälsomyndigheten

Information om Covid-19
till nyanlända
Folkhälsomyndigheten

Information på flera språk
Folkhälsomyndigheten

VACCIN

OM HUR VACCINET SKYDDAR OSS ALLA,
OM MOTSTÅNDET OCH HUR VI PÅVERKAR.

Ett studiematerial från NBV där ni får lära er mer om hur vaccin skyddar oss, hur det utvecklas och testas. Det handlar också om motståndet, konspirationer och hur vi arbetar med källkritik. Den sista delen berör hur vi kan påverka för att få fler att inse hur viktigt vaccin är för samhället.

Materialet innehåller länkar till mängder av webbplatser, dokument, poddar och filmer som ni kan använda som underlag för spännande diskussioner i er studiecirkel.

